

A FŐVÁROSI TÖRVÉNYSZÉK
mint másodfokú bíróság
3.Kf.650.090/2018/3.

A Fővárosi Törvényszék a dr. _____ ügyvéd _____ által képviselt Magyar Hírlap Kiadói Kft. (1145 Budapest, Thököly út 105-107.) felperesnek a dr. _____ jogtanácsos által képviselt Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság Médiatanácsa (1088 Budapest, Reviczky utca 5.) alperes ellen médiaszolgáltatási ügyben hozott közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálata iránt indult perében a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 2018. január 22. napján kelt 17.K.33.628/2017/5. számú ítélete ellen a felperes 6. sorszám alatt bejelentett fellebbezésére meghozta az alábbi

í t é l e t e t:

A Fővárosi Törvényszék az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg a Magyar Államnak – az adóhatóság külön felhívására – 24 000 (huszonnégyezer) forint fellebbezési illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

I n d o k o l á s

A felperes mint médiatartalom-szolgáltató a www.magyarhirlap.hu címen elérhető Magyar Hírlap Online és a Magyar Hírlap című nyomtatott sajtótermékében 2017. augusztus 9-én megjelent „*Fekete földrész*” című írásában Afrika jelenlegi gazdasági-, politikai-, társadalmi nehézségeivel, és a földrész irányából Európát érő kihívásokkal, vélelmezett veszélyekkel foglalkozott. A szerző véleménye szerint ma Afrika „*az emberiség közös szegényfoltja*”, „*olyan ökológiai, szociális és kulturális értelemben vett globális hulladéktároló, amely most minden eddiginél nagyobb veszélyforrást jelent a világ egésze számára*”. A szerző olyan jellemzőkkel illette az afrikai népeiséget, hogy: „*globális veszélyes hulladékká tett embernek látszó tárgyak százmilliói*”, „*bevándorlóknak nevezett globális veszélyes hulladék*”.

Az állampolgári bejelentés alapján indult hatósági eljárás eredményeként meghozott 1296/2017. (XI.21.) számú, 2017. november 21-én kelt határozatában az alperes megállapította, hogy a felperes a közzététellel megsértette a kirekesztésre alkalmas médiatartalmak közzétételét tiltó törvényi rendelkezést, ezért a felperest 75 000 forint bírsággal sújtotta, valamint a jogsértés megállapításáról általa tételesen meghatározott tartalommal hírt adó közlemény közzétételére kötelezte, megjelölve annak módját is.

Az alperes határozatának felülvizsgálata iránt a felperes terjesztett elő keresetet, amelyet az elsőfokú bíróság ítéletével elutasított. Az elsőfokú bíróság a médiaszolgáltatásokról és a tömegkommunikációról szóló 2010. évi CLXXXV. törvény (a továbbiakban: Mttv.) 187. § (3) bekezdés c) pontjának Alaptörvény-ellenessége megállapítása iránti bírói kezdeményezésre nem látott indokot.

Az elsőfokú bíróság az ügy érdemének vizsgálata során abból indult ki, hogy az írásmű a publicisztika műfajába tartozik, amelybe belefér a szerző véleménynyilvánítása, vélekedése Afrika irányából Európát érő kihívásokkal, vélelmezett veszélyekkel, az illegális bevándorlással kapcsolatban. Önmagában a témaválasztást nem találta kirekesztőnek. Egyetértett azonban az alperes álláspontjával a tekintetben, hogy a cikkben a teljes afrikai népeiségre használt azon jelzők, mint „*globális veszélyes hulladékká tett embernek látszó tárgyak*” vagy „*bevándorlóknak nevezett globális veszélyes hulladék*” olyan mértékben sértők, hogy azok a véleménynyilvánítás határain túlmutatnak. E megfogalmazások alkalmasak arra, hogy az olvasókban ellenszenvet váltsanak ki nemcsak az illegális bevándorlók, hanem a teljes afrikai népeiség tekintetében. A „*hulladék*” szó használatával a szerző olyan tárgynak titulálja az afrikai embereket, akiktől meg kell szabadulni, ki kell dobni, vagy legalábbis távol kell őket tartani magunktól. A kirekesztés fogalma pontosan ezt a kollektív kiközösítést foglalja magában. A kirekesztést erősíti továbbá az a megfogalmazás is, hogy „*az afrikai népeiség tökéletesen feleslegessé vált, nincs és egyre kevésbé lesz, marad számára hely a Földön*” továbbá a „*teljesen feleslegessé vált*” kijelentés is, amely a „*hulladék*” jelzőhöz kapcsolódik, és amelyek együtt az adott közösségtől való elzárkózást, a közösség tagjainak kiközösítését, a tőlük, mint felesleges „*tárgyaktól*” való megszabadulást alkalmas elősegíteni. Ugyancsak a kirekesztést erősíti, hogy az európai fehér embert magasabb rendű fajként említi, szembeállítva a bevándorlóknak nevezett „*globális veszélyes hulladék*” szóhasználattal. Ez a fajta megfogalmazás szintén a kirekesztést erősíti, mivel megkülönbözteti és szembeállítja egymással az európai és afrikai kontinens lakosságát, egymás ellenségeiként beállítva őket.

Az afrikai népeiségrobbanás az illegális bevándorlás problémája közismert és köztudott. Nem menti fel azonban a szerzőt attól, hogy teljes afrikai közösséget az illegális bevándorlókkal azonosítsa. Álláspontja szerint a szerző a tényeket összemossa feltételezéseivel és véleményével, a cikk olvasása közben az olvasóban az a téves benyomás alakulhat ki, hogy az utolsó két bekezdésben foglalt elmélet ugyanolyan kétségtelen tényeket rögzít, mint a cikk első részében bemutatottak. Ez az összemosás és a szerző kijelentő, tényközlő stílusa, a véleményére utalás hiánya ugyan önmagukban nem, de az afrikai népeiséget lealacsonyítóan minősítő kifejezésekkel együtt értékelve a cikket kirekesztésre alkalmas tartalmúnak minősíti. Az elsőfokú bíróság erre tekintettel megállapította, hogy az alperes helyesen és megalapozottan jutott arra a következtetésre, hogy a cikk a sajtószabadságról és a médiatartalmak alapvető szabályairól szóló 2010. évi CIV. törvény (a továbbiakban: Smtv.) 17. § (2) bekezdésébe ütközött. A kiszabott bírság összege tekintetében a felperes jogszabálysértésre nem hivatkozott, általános jelleggel kifogásolta a kötelezés módját, tartalmát, e körben ezért az alperes határozatának felülvizsgálatát az elsőfokú bíróságnak nem kellett elvégeznie.

Az elsőfokú ítélet ellen a felperes élt fellebbezéssel. Elsődlegesen az ítélet megváltoztatását kérte, elsődleges kereseti kérelmének megfelelően, miszerint a másodfokú bíróság az alperes határozatát változtassa meg, az alkalmazott jogkövetkezményt mellőzze, és állapítsa meg, hogy a felperes a keresettel támadott határozat által rögzített törvényt sértést nem valósította meg. Másodlagosan kérte az elsőfokú ítélet megváltoztatását másodlagos kereseti kérelmének megfelelően, miszerint a másodfokú bíróság az alperes határozatát helyezze hatályon kívül és kötelezze az alperest új eljárásra. Kérte az alperes kötelezését a perköltségének a megfizetésére.

Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság tévedett, amikor megállapította, hogy a felperes a „*Fekete földrész*” című cikk megjelentetésével az Smtv. 17. § (2) bekezdését megsértette.

Megítélése szerint a cikk - tényszerűségén túlmenően - karakterisztikus véleményt nyilvánított az afrikai kontinensen tapasztalható radikális népeiségrobbanásról és annak Európát is jelentősen érintő lehetséges következményeiről, de nem volt alkalmas arra, hogy valamely nemzet, közösség,

nemzeti, etnikai, nyelvi és más kisebbség vagy bármely többség, továbbá valamely vallási közösség kirekesztésére ösztönözzön. Álláspontja szerint a cikk tényből tényre, történelmi eseményből történelmi eseményre levont következtetéseket tartalmaz, amelyek a véleménynyilvánítás határait nem lépik túl. Köztudomású, hogy az afrikai népességrobbanás, valamint az illegális bevándorlók társadalmi beilleszkedése kiemelt problémái korunknak. Egyetértett azzal a bírói állásponttal, hogy a cikk a publicisztika műfajába tartozik. Tévedett azonban megítélése szerint az elsőfokú bíróság akkor, amikor arra a következtetésre jutott, hogy a szerző a cikkben összemosza véleményét a valóságnak megfelelő tényekkel és ezzel félrevezeti az olvasót. A véleményformáló (publicisztikai) műfajok sajátossága éppen az, hogy a tényszerű közlés és a cikkíró elemzése, véleménye együtt jelenik meg a cikkben. Hangsúlyozta, hogy a szerző - saját véleményének kifejtése mellett - többször felhívta az olvasó figyelmét arra, hogy a nyugati civilizációnak felelőssége megkérdőjelezhetetlen az afrikai lakosságot évszázadokkal ezelőtt érintő rabszolga-kereskedelem és ezzel összefüggésben kialakult illegális bevándorlás tekintetében.

Az alperes a fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte, helyes indokai alapján, perköltséget nem igényelt. A felperes által hivatkozott illegális bevándorlási probléma kapcsán hangsúlyozta, hogy az alperes feladata nem a társadalmi viszonyok, hanem kizárólag a médiatartalom vizsgálata, ez utóbbi alapján állapítja meg a jogsértést. Az elsőfokú bíróság a tények és vélemények összemosását a lealacsonyító jelzők, jelzős-szerkezetek, illetve mondatrészek függvényében vizsgálta, nem önmagában értékelt az jogsértőnek.

A fellebbezés nem alapos.

A másodfokú bíróság a felperes fellebbezésére figyelemmel az elsőfokú bíróság ítéletét teljes körűen felülvizsgálta. Megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a releváns tényállást helyesen rögzítette. Döntése a kereseti kérelem minden elemére kiterjedt, ítélete indokai teljes körűen megismerhetőek.

A felperes fellebbezésében a kereseti érveit ismételte meg. Egyetértett a másodfokú bíróság az elsőfokú bírósággal abban, hogy a cikk a publicisztika műfajába tartozik, amelyben a szerző kifejthette nézeteit a választott téma, adott esetben az illegális bevándorlás témakörében. A témaválasztás önmagában, ahogy azt az elsőfokú bíróság helyesen kiemelte, nem volt kirekesztő, e körben jogsértést az alperes nem is állapított meg.

A kereseti kérelemre tekintettel alappal vizsgálta az elsőfokú bíróság és helytállóan rögzítette, hogy a cikk első részében írt tények nem vitathatóak és közismert az illegális bevándorlás problémája is, az Afrikából érkezők beilleszkedési nehézségei köztudomásúak. Egyetértett azonban a másodfokú bíróság az elsőfokú bírósággal abban, hogy e tények ismertetése és a cikk második, véleményt megfogalmazó része nem válik el egymástól. E körülmény sem vezetne önmagában jogsértéshez, de - amint arra ugyancsak helyesen hivatkozott az elsőfokú bíróság - a cikkben az afrikai népességre alkalmazott jelzők, szövegrészletek, mondatok (pl.: „*globális veszélyes hulladékká tett embernek látszó tárgyak százmilliói*”, „*bevándorlóknak nevezett globális veszélyes hulladék*”) a megfogalmazott véleménnyel együtt értékelve a cikket kirekesztésre alkalmas írásművé tették.

A véleménynyilvánítás szabadsága Magyarország Alaptörvénye IX. cikk (1) bekezdésében megfogalmazott szabadság. Ehhez kapcsolódó jog a sajtó szabadsága. Sem a véleménynyilvánítási-, sem a sajtószabadság azonban nem korlátozhatatlan alapjog. Korlátozása szabályozott keretek között más érték, más alapjog, más érdek mentén lehetséges. Ilyen korlát az Smtv. 17. §-ában megfogalmazott követelmény, amely szerint a médiatartalom nem lehet alkalmas valamely nemzet, közösség, nemzeti, etnikai, nyelvi és más kisebbség vagy bármely többség, továbbá valamely vallási

közösség kirekesztésére. A felperes állításával ellentétben a jogsértés megvalósulásának nem feltétele az aktív magatartásra felhívó, ösztönöző tartalom. A felperes által karakterisztikusnak értékelt véleménynyilvánítás kereteit a médiatartalom pedig az elsőfokú bíróság által kiemelt és értékelt tartalmakra figyelemmel meghaladta. Ezeknek az elemeknek az írásmű egészével való összevetése alapján az elsőfokú bíróság által levont következtetésekkel a másodfokú bíróság mindenben egyetért, azt a továbbiakban nem ismétli.

Helyesen mutatott rá az elsőfokú bíróság - erre az alperes is helyesen hivatkozott -, hogy a médiatartalom vizsgálatát kellett az alperesnek elvégeznie, nem volt feladata a társadalmi viszonyok vizsgálata. Az elsőfokú bíróság megalapozott döntést hozott, amikor a keresetet elutasította megállapítva, hogy az alperes határozata a felperes kereseti kérelmében írt okokból nem jogsértő.

Mindezek alapján a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét a Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 253. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

A Pp. 78. § (2) bekezdése szerint a perköltségről való döntéshozatalt mellőzte, figyelemmel arra, hogy az alperes perköltséget nem igényelt.

Az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 39. § (3) bekezdés b) pontja és a 46. § (1) bekezdése alapján figyelembe vett mértékű fellebbezési eljárási illetéket, a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény 15. § (2) bekezdése figyelembe vételével a bírósági eljárásban alkalmazandó költségmentességről szóló 6/1986. (VI.26.) IM. rendelet 13. § (2) bekezdése értelmében a sikertelenül fellebbező felperes köteles megfizetni.

Budapest, 2018. június 20.

dr. Sára Katalin s.k. a tanács elnöke,

dr. Böke Katalin Erzsébet s.k. előadó bíró,

dr. Robotka Imre s.k. bíró